

ПАРИЖ ОЛІМПІЙСЬКИЙ

Єрмолова Валентина

*кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,
професор кафедри історії та теорії олімпійського спорту
Навчально-наукового олімпійського інституту
Національного університету фізичного виховання і спорту України*

Радченко Лідія

*доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор,
завідувачка кафедри історії та теорії олімпійського спорту
Навчально-наукового олімпійського інституту
Національного університету фізичного виховання і спорту України*

Кроль Ірина

*кандидат наук з фізичного виховання і спорту, старший викладач
кафедри історії та теорії олімпійського спорту
Навчально-наукового олімпійського інституту
Національного університету фізичного виховання і спорту України
м. Київ, Україна*

Франція – європейська країна прекрасних спортивних традицій, місце народження одного з найдивовижніших явищ в історії людства – Олімпійських ігор. Саме у Парижі, за ініціативи французького педагога та громадського діяча барона П'єра де Кубертена у червні 1894 р. відбувся I Міжнародний атлетичний конгрес, кульмінацією якого стало прийняття рішення про відродження Олімпійських ігор сучасності [1].

Кубертен пропонував провести перші Олімпійські ігри сучасності у Парижі у 1900 р. Проте за пропозицією Деметріуса Вікеласа місцем проведення перших Ігор було обрано столицю Греції Афіни на знак шани країни, що подарувала світові Олімпійські ігри.

Обрання Парижу місцем проведення чергових Ігор було прийнято на II Конгресі МОК, що відбувся 1897 року в Гаврі. Ігри II Олімпіади проходили у період з 14 травня по 28 жовтня 1900 року та були приурочені до Всесвітньої виставки. У них взяли участь 997 спортсменів з 24 країн, які змагалися за 95 комплектів медалей у 20 видах спорту. Уперше до участі в Іграх були допущені жінки: 22 спортсменки взяли участь в олімпійських змаганнях, які виборювали першість у тенісі та гольфі. Першою олімпійською чемпіонкою стала Шарлота Купер, яка здобула золоту медаль у змаганнях з тенісу серед жінок.

1924 року став ювілейним для сучасного олімпійського руху, якому виповнювалося 30 років. Зважаючи на заслуги П'єра де Кубертена, було

ухвалено рішення про проведення Ігор VIII Олімпіади у Парижі. Столиця Франції стала першим містом, якому МОК двічі довірив організацію Олімпійських ігор.

Ігри VIII Олімпіади проходили з 4 травня по 27 липня 1924 року. 3089 спортсменів (із них 135 жінок) із 44 країн узяли участь у 126 змаганнях із 17 видів спорту. Ці Ігри стали останніми, підготовкою яких керував П'єр де Кубертен.

Треба відмітити, що Ігри VIII Олімпіади 1924 р. у Парижі стали інноваційними:

- уперше прозвучало олімпійське гасло «Citius, Altius, Fortius»;
- уперше представлено ідею сучасної церемонії закриття;
- уперше для спортсменів було побудовано олімпійське селище;
- уперше відбулася радіотрансляція Ігор;
- уперше використовувався стандартний 50-метровий басейн із розміченими доріжками для кожного спортсмена;
- довжину марафонської дистанції було встановлено на рівні 26,219 миль – 42 км 195 м.

Цікавим видається і те, що того самого 1924 року французьке альпійське містечко Шамоні приймало I зимові Олімпійські ігри.

13 вересня 2017 року на 131-й сесії, що відбулася у Лімі (Перу), МОК офіційно оголосив столицю Ігор XXXIII Олімпіади – Париж. Через 100 років після проведення Ігор VIII Олімпіади Париж знову став олімпійською столицею. Париж не перестає вражати унікальною підготовкою до Ігор. Організаційний комітет використав не тільки географічні можливості Франції, а й досягнення науки і техніки, а також багато уваги приділено екології.

Ігри XXXIII Олімпіади проходили у період з 26 липня по 11 серпня 2024 року. 10 500 спортсменів (із них 5250 жінок) із 206 країн узяли участь у 329 змаганнях із 32 видів спорту [2].

І знову новації:

- уперше в історії Ігри-2024 повністю гендерно збалансовані (по 50% жінок і чоловіків) [4];
- уперше церемонія відкриття Ігор відбулася на водній артерії Парижу – річці Сена, де понад 160 човнів провезли делегації команд-учасниць за 6-кілометровим маршрутом від мосту Аустерліц до площі Трокадеро, який проходить повз багатьох відомих паризьких пам'яток, мостів та культурних об'єктів, серед яких Собор Паризької Богоматері, Лувр та Ейфелева вежа;
- офіційний девіз Ігор XXXIII Олімпіади у Парижі «Ігри відкриті для всіх» та змагання, що відбуватимуться на майданчиках середмістя, а не у спортивних залах дають можливість долучитися до Ігор більшої кількості парижан і гостей столиці;

- під час спорудження олімпійського селища були враховані зауваження і вимоги Комісії спортсменів МОК для створення комфортних умов для учасників Ігор;

- бережливе ставлення до олімпійської спадщини: із 36 спортивних об'єктів – 26 вже існують, 8 – тимчасові, і тільки 3 – побудовані перед Олімпійськими іграми;

- уперше частина олімпійських змагань з видів спорту відбувалася за межами традиційних стадіонів і спортивних залів;

- уперше відбувся марафон масової участі на двох дистанціях – 42 км 195 м та 10 км [4];

- використання штучного інтелекту у сфері безпеки;

- уперше відбулися олімпійські змагання з танцювальної дисципліни – брейкінгу.

- уперше в історії Олімпіад місто-господар проводить змагання на одній зі своїх заморських територій – у Теахупоо на Таїті, яке стало місцем проведення змагань із серфінгу.

- уперше історії Олімпіад, коли два плакати (Ігор Олімпіади та Паралімпійських ігор) об'єднані в один дизайн [3].

Кожні Ігри, які відбулися у Парижі, – особлива сторінка в олімпійській історії, а столиця Франції – друге місто, яке тричі приймало Ігри Олімпіад після Лондона.

ЛІТЕРАТУРА

1. Булатова М. М. Твій олімпійський путівник / М. М. Булатова, – В. М. Єрмолова. – [4-е вид. доп.]. – К., 2017. – 144 с.

2. Булатова М. М. Ігри XXXIII Олімпіади. Париж 2024 / М. М. Булатова, В. М. Єрмолова та ін. –: навч. посіб. – К., 2024. – 64 с.

3. 10 Fun Facts About the Paris 2024 Olympics. URL: <https://myfrenchcountryhomemagazine.com/10-fun-facts-about-the-paris-2024-olympics/>.

4. Paris Olympics 2024: Event facts – surfing, breaking, mascots, Eiffel Tower. URL: <https://www.aljazeera.com/news/2024/7/18/paris-olympics-2024-fast-facts-surfing-breaking-mascots-eiffel-tower>.